

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

50

Brno 2009

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 50
Volume 50

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačík

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Fotografie levalloiského hrotu nalezeného při výzkumu paleolitické lokality Tvarožná-Za školou. Srov. studii P. Škrdlly a kol. obr. 5:1. Foto J. Špaček.

A photo of the Levallois point found in the Paleolithic site Tvarožná-Za školou. See the study of P. Škrdlly et. al. Fig. 5:1. Photo by J. Špaček.

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrn.cz
Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrn.cz/pv>

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2009

Copyright ©2009 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Na této známé polykulturní lokalitě úrodného kraje středního Pomoraví (viz kapitola Doba bronzová) bylo prozkoumáno cca 197 zahľoubených objektů. Z typologického hlediska byly v největším počtu zastoupeny kúlové jamky jako nezbytný doklad nadzemní zástavby. Druhou početnou skupinu nemovitých objektů představovaly různé zásobní jámy, většinou pravidelně kruhového či oválného půdorysu, užšího hrudla a zahľoubených stěn. Dále je z hlediska sídlištní architektury bezpochyby významné odkrytí pozůstatku čtyř zemnicových chýší obdélného půdorysu, které jsou podle předběžného posouzení datovány do období pozdního halštatu a časného laténu. Do tohoto období spadá i několik dalších obvyklých sídlištních objektů. Z nemovitých nálezů jde především o početné soubory keramiky, zlomky bronzových předmětů (šperk, jehla), skleněná perla s modrými oky, množství keramických přeslenů, zlomky závaží a parohových a kostěných nástrojů.

Marek Lečbých

Literatura

Lečbých, M. 2008: Polešovice (okr. Uherské Hradiště). *Přehled výzkumu* 49, 333–334.

Resumé

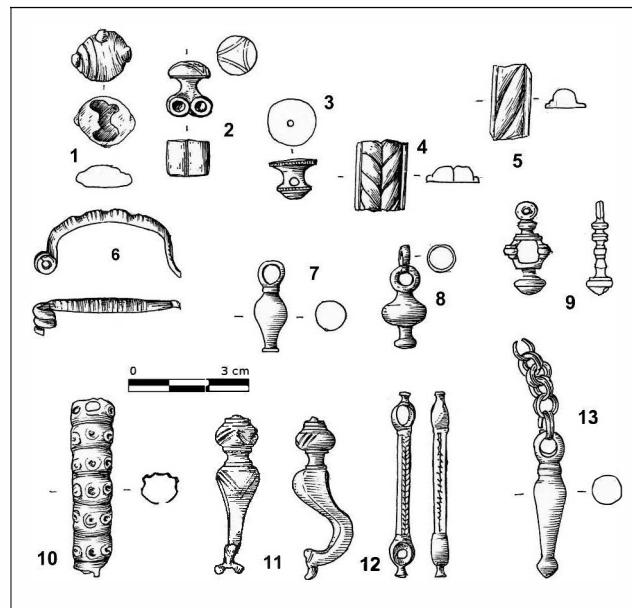
Polešovice (district of Uherské Hradiště), „Nivy“. Four sunken huts from the Late Hallstatt and Early La-Tène period and several more settlement features of the Metal Age were excavated.

POLKOVICE (OKR. PŘEROV)

„Trávníky“. Doba laténská. Sídliště. Povrchový sběr.

V letech 2006 až 2007 byly z několika poloh ležících na katastrálním území obce Polkovice, jižně od potoka Valová pomocí detektoru kovu a povrchovou prospekcí zajištěny archeologické artefakty. Ty mohly autoři zprávy prostudovat a zdokumentovat. Všechny předměty byly nalezeny soukromou osobou a nyní se nacházejí v soukromé sbírce. Z poloh „Švýcary“ a „Ostrov“ ležících na katastrálním území obce jsou známé starší laténské nálezy (Meduna 1980, 239–240).

1. Bronzový kuželovitý závěsek vázičkovitého tvaru se závěsným kroužkem (Obr. 4: 8). Rozm.: délka 2,1 cm. Datace: LT B2b–C1 (C2–D1) (Kruta 2006, 346; Waldhauser, Krásný 2006, 109).
2. Bronzový kuželovitý závěsek vázičkovitého tvaru (Obr. 4: 7). Rozm.: délka 2,4 cm. Datace: LTB2b–C1 (C2–D1) (Kruta 2006, 346; Waldhauser, Krásný 2006, 109).
3. Fragment bronzové spony duchcovského typu. Lučík je zdoben dvěma nevýraznými plastickými žebry (Obr. 4: 6). Rozm.: 3,8 cm. Datace LT B1b–c (Čižmář 1975, 420).

Obr. 4: Polkovice. „Trávníky“, „Široký“, bez bližší lokalizace. Soubor bronzových a skleněných předmětů z doby laténské.

Fig. 4: Polkovice. „Trávníky“, „Široký“, without location. A Collection of bronze and glass artifacts from the La Tène Period.

4. Bronzová puklička s plastickým dekorem. Spodní strana předmětu je tvořena dvěma chlopněmi. Nášivka (?) (Obr. 4: 1). Rozm.: 1,5 × 1,2 cm. Datace LT B2–C1.
5. Bronzový tyčinkovitý článek opasku (?), jenž má na obou svých koncích umístěna očka (Obr. 4: 12). Rozm.: délka 4,7 cm. Datace LT B2b–C1.
6. Bronzová pruvlečka s hřibovitou hlavicí zdobenou trojúhelníkovitým motivem (Obr. 4: 2). Rozm.: výška 1,4 cm; ø pukličky 1,1 cm. Datace: LT (?)
- „Široký“, parcela č. 249, na území ohrazeném ze severu potokem Valová a z východu železniční dráhou. Doba laténská. Sídliště. Povrchový sběr.
 1. Bronzový kuželovitý závěsek s řetízkem složeným z pěti dvojitých kroužků (Obr. 4: 13). Rozm.: 3,9 cm. Datace LT B2b–C1 (Kruta 2006, 346; Waldhauser, Krásný 2006, 109).
 2. Zoomorní pásová zápona ženského řetězového opasku. Spodní část nese rytou výzdobu (Obr. 4: 11). Rozm.: 3,9 cm. Datace: LT B2/C1–C1 (Čižmář 1975, 431).
 3. Fragment bronzového dutého plechového housenkovité členěného nánožníku (Obr. 4: 10). Rozm.: délka 4,6 cm, šířka 1,1 cm. Datace: LT B2 (Čižmář 1975, 424).
 4. Bronzový prolamovaný závěsek se čtvercovitým otvorem, na spodku zdobený trojúhelníkovitým motivem (Obr. 4: 9). Rozm.: 2,5 cm. Datace: LT.
 5. Zlomek skleněného náramku modré barvy typu Haevernick 8a (Venclová 1990, 123–124, Pl. 11:8a).

Vrchní strana náramku je zdobená šikmo kladenými žebry, jež v pásu připomínají tordování (Obr. 4: 5). Rozm.: délka 1,9 cm, šířka 0,9 cm. Datace: LT C1–D (Venclová 1990, 124).

Katastrální území Polkovic bez bližšího upřesnění.

1. Zlomek skleněného náramku modré barvy typu Haevernick 11 (Venclová 1990, 126, Pl. 11:11). Vrchní strana je zdobená dvěma pásy šikmých žeber (Obr. 4: 4). Rozm.: délka 1,7 cm, šířka 1,4 cm Datace: LT C1–C2 (Venclová 1990, 126).
2. Bronzová pruvlečka (?) zdobená rytými liniemi (Obr. 4: 3). Rozm.: výška 1 cm, ø 1,3 cm. Datace: LT?

Jan Jílek, Tomáš Mangel

Literatura

- Čizmář, M. 1975:** Relativní chronologie keltských pořebišť na Moravě, *Památky archeologické* 66/2, 417–433.
- Kruta, V. 2006:** Celtes – Belges, Boiens, Remes, Volques. Katalog výstavy. Mariemont.
- Meduna, J. 1980:** *Die laténzeitliche Siedlungen und Gräberfelder in Mähren (katalog)*. Fontes Archaeologiae Moravicae XI, Brno.
- Venclová, N. 1990:** *Prehistoric Glass in Bohemia*. Praha.
- Waldhauser, J., Krásný, F. 2006:** Problémy konce doby laténské v Pojizeří. In: E. Droberjar, M. Lutovský (eds.): *Archeologie barbarů* 2005. Praha, 91–155.

Resumé

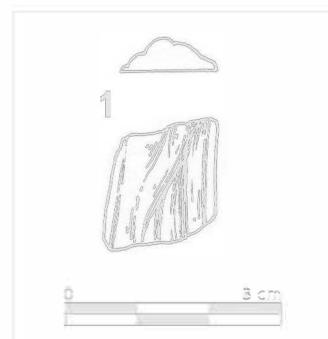
Polkovice (district of Prostějov) „Trávníky“, „Široký“. La Tène period. Settlement. Surface research.
A collection of bronze finds was found by a surface survey. The artifacts are dated back to the phases LT B1a–LTD.

PRAVČICE (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„U obrázku“ (Hulín–Pravčice 1). Platěnická fáze KLPP, kultura laténská. Sídliště. Záchranný předstihový výzkum.

Stejně jako během výzkumu r. 2007 byly zaznamenány zbytky sídliště ze starší doby železné (Paulus 2007; 2008). Halštatské sídliště navazuje na předchozí osídlení popelnicových polí. Je reprezentováno sídlištními jámami s běžnými nálezy zemědělského sídliště a pozůstatky v kulturní vrstvě.

V roce 2008 byly doplněny poznatky k podobě laténského sídliště. Především byla nově odkryta zahloubení tří chat (obj. 704, 732 a 1107) s rozlohou 4,30 × 2,60 (porušeno) × 0,14 m, 3,40 × 2,90 × 0,10 m a 3,40 × 1,20 (porušeno cestou) × 0,26 m. Objekty byly orientovány ve směru V–Z a u objektu č. 704 byly v délkově ose rozmištěny při stěnách a uprostřed 3 hluboké kulové jamky. U severní stěny pak byl zahlouben malý sklipk.

Obr. 5: Prosiměřice. Zlomek skleněného náramku. Prosiměřice.
Fig. 5: A Fragment of a glass bracelet.

Dále bylo zkoumáno několik laténských objektů a rozlohu sídliště pomohly vymezit nálezy v kulturní vrstvě. Chronologicky se jedná o LT B–C s možnou přítomností inladého laténu.

Miroslav Daňhel

Literatura

- Paulus, M. 2007:** Pravčice (okr. Kroměříž), *Přehled výzkumu* 48, 393.
- Paulus, M. 2008:** Pravčice (okr. Kroměříž), *Přehled výzkumu* 49, 347–349.

Resumé

Pravčice (Bez. Kroměříž). „U obrázku“ (Hulín–Pravčice 1). Platěnická fáze der Lausitzer Urnenfelderkultur, Latène–Kultur.

PROSIMĚŘICE (OKR. ZNOJMO)

Rozmezí poloh „Za mlýnem“, „Mühle Ruiner“, „Prosiměřice I“, „Rybničky“. Pozdní doba laténská. Sídliště. Povrchový sběr.

V roce 2006 byl na katastru obce Prosiměřice, ziskán povrchovou prospekci zlomek skleněného náramku. Ten mohli autoři zprávy prostudovat a zdokumentovat. Nyní se předmět nalezený se ukromou osobou nachází v soukromé sbírce. Z katastru Prosiměřic je známo časně laténské osídlení a starý přesně nelokalizovaný hrobový nález (Meduna 1980, 254–255).

1. Zlomek skleněného náramku modré barvy typu Haevernick 12b(?) (Venclová 1990, 127, Pl. 11:12b). Rozm.: 1,5 × 1,5 cm. Datace: LTC2/D (Venclová 1990, 127). (Obr. 5: 1).

Jan Jílek, Tomáš Mangel

Literatura

- Meduna, J. 1980:** *Die laténzeitliche Siedlungen und Gräberfelder in Mähren (katalog)*. Fontes Archaeologiae Moravicae XI, Brno.
- Venclová, N. 1990:** *Prehistoric Glass in Bohemia*. Praha.